

REFERAT Udvalget for Bæredygtig Udvikling d. 03-09-2025

Mødedato Onsdag d. 03. september 2025 kl. 08:30

Mødested Lokale 412, Skelbækvej

Mødedeltagere Erik Uldall Hansen, Erwin Andresen, Kjeld Hansen, Arne Leyh
Petersen, Claus Bruun Jørgensen, Rasmus Andresen, Gaby Scheel
Knudsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål.....	3
Godkendelse af afrapportering fra §17 stk. 4 udvalget Flensborg Fjord som UNESCO Biosfæreomr	4
Godkendelse af forslag til Miljøtilsynsplan 2025-2029.....	6
Godkendelse af fordeling af tilskud Grøn pulje Tinglev 2025.....	8
Godkendelse af beslutning om høringssvar til Naturstyrelsens forvaltningsplaner for urørt skov 202	11
Orientering om klimadag 19. oktober 2025.....	13
Orientering fra formand og direktør.....	15
Underskriftside.....	16

Punkt 84: Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål

24/35722

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål

- Udvalget for Bæredygtig Udvikling onsdag den 03.09.2025 kl. 8.30

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at dagsorden godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 03-09-2025

Godkendt.

Punkt 85: Godkendelse af afrapportering fra §17 stk. 4 udvalget Flensborg Fjord som UNESCO Biosfæreområde

24/34425

Sagsfremstilling

I dette dagsordenspunkt lægges der op til, at den vedlagte rapport fra §17 stk. 4-udvalget Flensborg Fjord som UNESCO Biosfæreområde godkendes som udvalgets afrapportering. Der lægges desuden op til, at rapportens anbefalinger indgår i det videre arbejde med en eventuel ansøgning om udpeging af Flensborg Fjord som UNESCO Biosfæreområde.

Udvalgets afrapportering

Aabenraa Byråd besluttede den 27. november 2024 at nedsætte et midlertidigt §17 stk. 4-udvalg med det formål at afdække mulighederne for og potentialerne i, at Flensborg Fjord kan udpeges som UNESCO Biosfæreområde. Det fremgår af udvalgets kommissorium, at udvalget skulle belyse forudsætninger og krav for en ansøgning, afdække samarbejdspartnere og deres rolle, samt beskrive de økonomiske forudsætninger for en ansøgning og for en eventuelt efterfølgende organisering i forbindelse med en varig indsats. Udvalgets arbejde afsluttes med en rapport med anbefalinger. Rapporten samt kommissoriet for udvalget fremgår af bilag.

Udvalget har afholdt tre møder med en bred kreds af deltagere, herunder udpegede politikere fra Aabenraa og Sønderborg Kommuner, Den danske UNESCO-National-Kommission, Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig, Danmarks Naturfredningsforening, Destination Sønderjylland samt et medlem fra Landdagen i Kiel. Desuden var gæster fra UNESCO Paris og Sønderborg Kommune inviteret.

Oplægsholderne kom fra blandt andet UNESCO, Møn's biosfæreområde, SEGES, DTU Aqua og Arwos samt et oplæg om et potentielt UNESCO trail i grænseregionen.

Konklusionen i rapporten er, at Flensborg Fjord vurderes at have et potentiale for at opnå status som UNESCO Biosfæreområde. Fjorden er et særligt landskabs- og kulturområde, hvor bæredygtighed, natur, kultur og grænseoverskridende samarbejde naturligt mødes. Udpegingen vurderes at kunne skabe en langsigtet og koordineret ramme for bæredygtig udvikling, fremme synligheden af områdets natur- og kulturværdier, styrke samarbejdet på tværs af grænsen og bidrage til lokal identitet og sammenhængskraft.

På den baggrund er §17 stk. 4-udvalgets hovedanbefaling, at Aabenraa Kommune – i tæt samarbejde med Sønderborg Kommune, Stadt Flensburg, Kreis Schleswig-Flensburg og andre relevante partnere på dansk og tysk side – arbejder videre med henblik på at udforme en fælles UNESCO Biosfæreområde-ansøgning for Flensborg Fjord. Projektets realisering af en fælles UNESCO Biosfæreområde-ansøgning for Flensborg Fjord vil være betinget af, at Aabenraa Kommune, Sønderborg Kommune, Stadt Flensburg og Kreis Schleswig-Flensburg forpligter sig til aktivt at indgå i den forberedende proces.

Rapportens kapitler 2–6 indeholder derudover en række faglige og strategiske anbefalinger vedrørende blandt andet geografisk afgrænsning, governance-struktur, samarbejdspartnere, økonomi og fondsmuligheder, borgerinddragelse, bæredygtig turisme, uddannelse, kultur og miljøtilstand. Disse anbefalinger kan indgå i det videre arbejde med en eventuel ansøgning.

Den videre proces

Såfremt rapporten godkendes, indgår dens anbefalinger i Aabenraa Kommunes videre arbejde med spørgsmålet om udpeging af Flensborg Fjord som UNESCO Biosfæreområde. Rapporten fremlægges hos de tre kommuner Sønderborg

Kommune, Stadt Flensburg og Kreis Schleswig Flensburg i efterår 2025. Såfremt der er enighed i at forsætte processen frem mod en UNESCO Biosfæreområde-ansøgning hos de tre øvrige kommuner fremlægges ny sag til politisk behandling.

Økonomi og afledt drift

Der er under Økonomiudvalget afsat 0,3 mio. kr. i hhv. 2025, 2026 og 2027. I år anvendes midlerne til oplægsholdere, mødeafholdelse, konsulentbistand og studietur.

Sagen afgøres i

Byrådet

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at den vedlagte rapport fra §17 stk. 4-udvalget godkendes som udvalgets afrapportering,

at anbefalingerne indgår i Aabenraa Kommunes videre arbejde med at arbejde hen mod en fælles UNESCO Biosfæreområde-ansøgning, og

at de tre kommuner Sønderborg Kommune, Stadt Flensburg og Kreis Schleswig Flensburg opfordres til at fortsætte processen frem mod en UNESCO Biosfæreområde-ansøgning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 03-09-2025

Anbefales godkendt.

Bilag

Kommissorium §17, stk. 4 udvalget Unesco

wt_FlensborgFjordUNESCOBiosfære

Punkt 86: Godkendelse af forslag til Miljøtilsynsplan 2025-2029

24/35045

Sagsfremstilling

I dette dagsordenspunkt lægges der op til, at forslag til Miljøtilsynsplan 2025-2029 godkendes og sendes i offentlig høring i fire uger.

Baggrund

Aabenraa Kommune skal som miljømyndighed udarbejde en miljøtilsynsplan, der opdateres minimum hvert 4. år og som indeholder:

- oplysninger om planens geografiske område
- en generel vurdering af de væsentligste miljøforhold
- en fortegnelse over IE-virksomheder og husdyrbrug i kommunen
- beskrivelse af gennemførelse af tilsyn, samt
- hvilke andre myndigheder kommunen samarbejder med.

IE-virksomheder og husdyrbrug er virksomheder der er omfattet af EU's Industrielle Emissioner-direktiv, der stiller miljøkrav til bestemte typer virksomheder, der potentielt har store udledninger til miljøet.

Miljøtilsynsplanen er således et sammenfattende dokument, der fastsætter rammerne for kommunens miljøtilsynsindsats. Den bruges til at orientere offentligheden om miljøproblemer eller forurenende aktiviteter inden for kommunens område, samt til at styrke fokus på disse områder. Planen er et vigtigt element i at skabe åbenhed om kommunens tilsynsindsats.

Forslag til ny miljøtilsynsplan

Aabenraa Kommunes seneste tilsynsplan (Miljøtilsynsplan 2021-2025) udløber i 2025 og planen skal derfor ajourføres. Forvaltningen har udarbejdet et forslag til en ny plan (Bilag 1: Forslag til Miljøtilsynsplan 2025-2029), som er vedhæftet i bilag.

Væsentlige ændringer til planen består af

- et afsnit omkring styrket affaldstilsyn, der er en ny type lovpligtige tilsyn, samt
- opdatering af oversigten over IE-virksomheder og husdyrbrug i kommunen.

Den videre proces

Hvis forslaget godkendes, offentliggøres forslaget i 4 uger på Aabenraa Kommunes hjemmeside og Miljøstyrelsens portal Digital MiljøAdministration, med opfordring til borgere og interessenter om at kommentere forslaget, i overensstemmelse med bekendtgørelsen.

Efter høringen vil forvaltningen behandle de indkomne høringssvar og forelægge miljøtilsynsplanen til endelig politisk godkendelse.

Den endelige plan skal efterfølgende gøres tilgængelig på Digital MiljøAdministration.

Lovgrundlag

Miljøtilsynsplanen er udarbejdet i henhold til miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at det vedlagte forslag til miljøtilsynsplan 2025-2029 godkendes og sendes i 4 ugers offentlig høring.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 03-09-2025

Godkendt idet planen godkendes administrativt efter høring idet omfang der ikke er væsentlige høringssvar.

Bilag

Bilag 1: Forslag til Miljøtilsynsplan 2025-2029

Punkt 87: Godkendelse af fordeling af tilskud Grøn pulje Tinglev 2025

24/22442

Sagsfremstilling

I dette dagsordenspunkt lægges der op til, at Udvalget for Bæredygtig Udvikling godkender fordeling mellem udvalgene og fordeling af midler fra Grøn pulje Tinglev til grønne projekter.

Byrådet godkendte den 21. december 2022 et administrationsgrundlag for Grøn pulje, som blev godkendt revideret i Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter den 16. januar 2024

og i Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 7. februar 2024.

Grøn pulje er målrettet projekter til gavn for lokalsamfund, naboer til nye vedvarende energianlæg eller hele kommunen. Puljen skal således understøtte både attraktive lokalsamfund og kommunen, som helhed herunder arbejdet med at nedbringe kommunens CO2 aftryk. Administrationsgrundlaget er forvaltningens afsæt for behandling af ansøgningerne.

I denne puljerunde kan der søges til lokale projekter og grønne projekter, som er lokalt forankrede og realiseres i det skoledistrikt, hvor VE-anlægget er beliggende eller inden for en afstand på cirka fem kilometer fra VE-anlægget. Se bilag 1. Kort over afgrænsning.

Den samlede pulje til udmøntning er 0,534 mio. kr.:

- 0,400 mio. kr. til lokale projekter (Plan, Teknik og Landdistrikter)
- 0,133 mio. kr. til grønne projekter (Bæredygtig Udvikling)

Der er indkommet ti ansøgninger for i alt 1,072 mio. kr., fordelt på:

- Otte lokale projekter
- To grønne projekter

Ansøgningerne vedrører primært renovering og udskiftning af udstyr indenfor projekttypene bygninger og faciliteter samt sport og fritid.

Forvaltningen har foretaget en samlet vurdering af ansøgningerne med afsæt i administrationsgrundlagets vurderingskriterier, om projektet er almennyttigt og høringsbemærkninger fra de relevante lokalråd.

På baggrund af vurderingen er kun ét af de to grønne projekter støtteberettiget. Derfor anbefaler forvaltningen, at de resterende midler til grønne projekter i denne runde (ca. 0,118 mio. kr.) overføres til de lokale projekter. Det betyder, at hele puljen kan udmøntes til nærområdet i første runde.

Forvaltningens forslag til fordeling:

- 0,518 mio. kr. fordeles til otte lokale projekter
- 0,015 mio. kr. tildeles et grønt projekt

Dermed er hele puljen anvendt, og der udestår ingen midler til en anden runde.

Se bilag 2. Ansøgnings- og indstillingsoversigt Grøn pulje Tinglev 2025.

Fordelingen kræver endelig godkendelse i både Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter den 2. september 2025 samt Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 3. september 2025. Afgørelser fra Udvalget Plan, Teknik og Landdistrikter afventer derfor mødet i Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Puljemidlerne skal være allokeret senest den 6. august 2029. For projekter, der mangler tilladelser eller fuldfinansiering, stiller forvaltningen krav om, at projektet senest den 1. september 2026 sandsynliggør, at det kan gennemføres. Hvis det ikke kan godkendes, bortfalder tilskuddet, og midlerne overføres til en ny puljerunde, som er åben for ansøgere i hele kommunen.

Økonomi og afledt drift

Der er 0,580 mio. kr. i Grøn pulje Tinglev. Jævnfør administrationsgrundlaget for Grøn pulje skal midlerne fordeles efter en fordelingsnøgle mellem udvalg og administration. Oversigten nedenfor viser, hvordan fordelingen er imellem Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter og Udvalget for Bæredygtig Udvikling i forhold til fordelingsnøglen, indkomne ansøgninger og indstillede projekter.

Projekttype /beløb i mio. kr.	Fordelingsnøgle ved 75 / 25 / 8 %	Indkomne ansøgninger	Indstillede ansøgninger
Lokale projekter (PTL)			
ca. 75 % (af det samlede beløb efter fradrag af administrationsbidraget)	0,400	0,817	0,518
Grønne projekter (UBU)			
ca. 25 % (af det samlede beløb efter fradrag af administrationsbidraget)	0,133	0,255	0,015
Administration i Plan, Teknik & Miljø 8 % af det indbetalte beløb	0,046	-	-
I alt	0,580	1,072	0,534

Høring/udtalelse

Forvaltningen har hørt de relevante lokalråd og fået deres bemærkninger til ansøgningerne. Det gælder Tinglev Forum, Bjerndrup Udviklingsråd og Bolderslev Lokalråd. Der har været opbakning eller opbakning med forslag til justeringer til alle projekter.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at fordeling mellem lokale projekter og grønne projekter godkendes, idet det forudsættes at Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter godkender fordelingen, og

at fordeling af midler til grønne projekter under Grøn pulje Tinglev godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 03-09-2025

Godkendt. Claus Bruun Jørgensen (V) deltog ikke i sagen på grund af inhabilitet.

Bilag

Ansøgnings- og indstillingsoversigt Grøn pulje Tinglev 2025, runde 1

Punkt 88: Godkendelse af beslutning om høringssvar til Naturstyrelsens forvaltningsplaner for urørt skov 2025

24/29034

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at der træffes beslutning om Aabenraa Kommune skal indgive høringssvar til udkast til Naturstyrelsens forvaltningsplaner for urørt skov, som er i offentlig høring. Desuden lægges der op til en beslutning om håndtering af eventuelle fremtidige høringer om disse forvaltningsplaner.

Naturstyrelsen har sendt forslag til 40 forvaltningsplaner for urørt skov på statens arealer i offentlig høring frem til den 11. september 2025. Seks af disse planer er beliggende i Aabenraa Kommune, og omfatter Naturstyrelsens arealer:

- Lerskov Plantage
- Frøslev Mose
- Bjergskov, Bøghoved og Hostrup Krat m.fl.
- Kelstrup Plantage og Rode Skov m.fl.
- Skovene ved Kruså og Kiskelund Plantage
- Hytterkobbøl, Slivsø og Kalvø m.fl.

Udvalget for Bæredygtig Udvikling har tidligere behandlet høring af forvaltningsplaner for andre urørte statsskove i Aabenraa Kommune. Senest den 06. november 2024, hvor det blev besluttet at afgive høringssvar.

Planerne indeholder detaljerede forslag til skovenes forvaltning de næste 15 år (perioden 2025-2040). Hver plan indeholder en arealstatus, en målsætning, indsatser for at sikre og øge naturværdier samt en plan for naturgenopretning.

Planerne kan kun tilgås igennem Naturstyrelsens digitale forvaltningsplatform (link dertil findes i bilaget).

Forvaltningsplanerne følger Naturstyrelsens gældende retningslinjer, herunder de overordnede retningslinjer for forvaltning af urørt skov, som er politisk vedtaget af Folketinget. Retningslinjerne angiver en række tiltag til styrkelse af biodiversiteten og friluftslivet i skovene, herunder blandt andet græsning, genopretning af naturlig hydrologi, skabelse af dødt ved og bekæmpelse af invasive arter.

Det er forvaltningens vurdering, at der er tale om grundigt gennemarbejdede planer, som grundlæggende understøtter kommunens ambitioner for friluftslivet og er helt i tråd med kommunens vedtagne Biodiversitetsstrategi.

De foreslåede forvaltningstiltag i de seks områder i Aabenraa Kommune er kort beskrevet i vedlagte notat.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at Aabenraa Kommune ikke afgiver høringssvar, og

at kommende høring af Naturstyrelsens forvaltningsplaner for urørt skov på statens arealer kun forelægges udvalget, hvis de afviger fra tidligere forvaltningsplaner.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 03-09-2025

1. at ændringsforslag fra V og O:

Der udarbejdes et høringssvar, hvor det foreslås, at der ikke laves urørt skov og veteranisering, da der er behov for at opretholde en bæredygtig produktion for høj Co2-optag i stedet for at importere fra 3. lande.

Ikke godkendt idet 3 stemte for (V, O), imod stemte 4 (A, S, C).

Forvaltningens indstilling godkendt idet 4 stemte for (A, S, C) og 3 undlod at stemme (V, O).

2. at ikke godkendt.

Bilag

Notat vedr. høring af Naturstyrelsens forvaltningsplaner for urørt skov 2025.wt

Punkt 89: Orientering om klimadag 19. oktober 2025

25/12816

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres udvalget om klimadagen, som afholdes 19. oktober 2025 kl. 12-16 i Arena Aabenraa og ved pumpehuset. Udvalget blev orienteret om dagens tema 15. januar 2025, og siden er der løbende arbejdet med planlægningen.

Den årlige klimadag er en del af borgerinddragelsen i udmøntningen af klimaplanen, og i 2025 afholdes klimadagen for tredje gang. I 2023 var klimadagen integreret i Aabenraa streetfood festival og i 2024 var klimadagen målrettet unge på byens uddannelsessteder.

Temaet for klimadagen 19. oktober er klimatilpasning, som er et af de to hovedspor i klimaplanen. Klimadagen er desuden et bidrag til formidlingsindsatsen i klimatilpasningsplanen fra november 2024.

Den 19. oktober er sidste søndag i efterårsferien, og klimadagen er tænkt både som et borgerarrangement i bred forstand, men også som en aktivitetsdag for børnefamilier. Samtidig er datoen valgt på grund af den datomæssige nærhed til stormfloden 20. oktober 2023.

Dagen sætter fokus på, hvordan der løbende arbejdes med klimatilpasning af Aabenraa by, og hvordan de enkelte tiltag hænger sammen. Arwos og Brand og Redning Sønderjylland deltager og formidler deres indsatser, særligt når vandet udfordrer byen ved stormflod og oversvømmelse. Også SDU Climate Cluster deltager i dagen og inddrager borgerne i kortlægning af klimaforandringer ved de danske kyster.

Der er fokus på at inddragende aktiviteter med børneteater, ”klimamonstre”, der formidler klima i børnehøjde, spil og tegneområde. Dagen indeholder desuden to guidede gåture til klimatilpasningsløsningerne i byen.

Sideløbende med klimadagen arbejdes der på permanent formidling af den sammenhængende klimatilpasning af Aabenraa by gennem kort med gåroute og skiltning.

Klimadagen indeholder disse programpunkter:

- Velkomst i arenaen
- Stande og aktiviteter i arenaen og ved pumpehuset:
  - o Aabenraa Kommune
  - o Arwos
  - o Brand og Redning Sønderjylland
  - o SDU Climate Blue
- Børneaktiviteter
  - o Teater, ”klimamonstre” der formidler klima i børnehøjde spil og tegneområde

- Guidede gåture

Økonomi og afledt drift

Der er afsat 0,080 mio. kr. til klimadagen i bæredygtighedspuljen under Udvalget for Bæredygtighedspuljen. Formidlingsaktiviteterne på dagen og efterfølgende medfinansieres af midler fra klimatilpasningspuljen 2025.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 03-09-2025

Taget til efterretning.

Punkt 90: Orientering fra formand og direktør

24/35722

Sagsfremstilling

-

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 03-09-2025

- Orientering status grøn 3. part

Taget til efterretning.

Punkt 91: Underskriftside

24/35722

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "godkend".

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 03-09-2025

-